

Sygn. akt V U 782/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Radosław Buko**

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Pezena

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2013 roku w Słupsku

odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 11 kwietnia 2013 roku znak (...)

w sprawie **J. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. G. prawo do emerytury na podstawie art.184 w zw. z art.32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2009 roku numer 153 poz. 1227 ze zm.) od dnia 22 marca 2013 roku, nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego

UZASADNIENIE

Ubezpieczony J. G. wniósł odwołanie od decyzji z dnia 11 kwietnia 2013 roku, znak: (...) domagając się jej zmiany, poprzez przyznanie prawa do emerytury.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podniósł, iż organ rentowy bezzasadnie nie zaliczył mu do okresu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia od 15 stycznia 1974 roku do 30 kwietnia 1981 roku w P. G. R.M. na stanowisku kierowcy ciągnika.

Pozwany organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie podnosząc, iż na podstawie przedłożonej dokumentacji ubezpieczony udowodnił zatrudnienie w wymiarze 28 lat, 11 miesięcy i 16 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 12 lat, 7 miesięcy i 28 dni pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze. Do okresu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uwzględnił okresu zatrudnienia od 1 marca 1977 roku do 30 kwietnia 1981 roku, ponieważ zeznania świadków nie stanowią dowodu w postępowaniu przed organem rentowym, a także okresu zatrudnienia od 4 stycznia 1995 roku do 26 lutego 1996 roku ponieważ przedłożona kserokopia zaświadczenia z dnia 31 maja 2012 roku, nie może stanowić dowodu w sprawie. Z uwagi iż, ubezpieczony nie udokumentował co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych, zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił mu prawa do emerytury.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony J. G., lat 61, urodzony (...), złożył w dniu 22 marca 2013 roku wniosek o emeryturę.

Wraz z wnioskiem przedłożył zaświadczenia i świadectwa pracy, którymi udokumentował nie kwestionowany przez pozwany organ rentowy staż ubezpieczeniowy wynoszący łącznie 28 lat, 11 miesięcy i 16 dni, w tym 12 lat, 7 miesięcy i 28 dni okresów pracy w warunkach szczególnych .

Ubezpieczony nie należy do OFE.

Do okresu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uwzględnił okresu ubezpieczenia od 1 marca 1977 roku do 30 kwietnia 1981 roku oraz od 4 stycznia 1995 roku do 26 lutego 1996 roku .

Zaskarżoną decyzją z dnia 11 kwietnia 2013 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury.

dowód: **akta emerytalne:** wniosek k. 34 – 35, kwestionariusz k.36 , zaskarżona decyzja k.43

Ubezpieczony J. G.w okresie od 15 stycznia 1974 roku do 30 kwietnia 1981 roku był zatrudniony w P. G. R. w M.. Początkowo był zatrudniony na stanowisku tokarza, a następnie został skierowany na kurs traktorzysty. Ubezpieczony uprawnienia do kierowania ciągnikami posiada od 27 grudnia 1976 roku.

W okresie od 1 marca 1977 roku do 30 kwietnia 1981 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy świadczył pracę na stanowisku kierowcy ciągnika. Ubezpieczony pracował w brygadzie razem z kombajnistami, która świadczyła usługi dla innych gospodarstw rolnych.

W ramach zatrudnienia ubezpieczony jeździł ciągnikiem, którym wykonywał prace polowe: orał, bronował, siał zboża, nawoży, a także zajmował się załadunkiem i rozładunkiem wapna.

Ubezpieczony współpracował z S. K., który był przewodniczącym rady pracowniczej i Z. P..

Dowód: akta sprawy: świadectwo pracy w aktach ZUS k.7, zeznania świadków: (...)k.14 verte 00:15:57 – 00:21:20 akt sprawy, Z. P.k.14 verte akt sprawy 00:21:20 – 00:26:29, kopia prawa jazdy k 13 akt sprawy, akta sprawy VU 435/12

Praca ubezpieczonego w czasie zatrudnienia w okresie od 1 marca 1977 roku do 30 kwietnia 1981 roku (4 lata, 2 miesiące) w P. G. R. w M.była pracą w warunkach szczególnych.

Łączny okres pracy ubezpieczonego wraz z pracą uwzględnioną przez organ rentowy w warunkach szczególnych wynosi 16 lat, 9 miesięcy i 16 dni. Ubezpieczony według stanu na dzień 1 stycznia 1999 roku posiada ponad 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Dowód: akta sprawy: świadectwo pracy w aktach ZUS k.7, zeznania świadków: S. K.k.14 verte 00:15:57 – 00:21:20 akt sprawy, Z. P.k.14 verte akt sprawy 00:21:20 – 00:26:29, kopia prawa jazdy k 13 akt sprawy, akta sprawy VU 435/12

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. G. zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie było ustalenie uprawnień ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst : Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227) oraz przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 , poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z art.184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40, jeżeli w dniu wejścia ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27

W myśl ust. 2 art. 184 emerytura przysługuje ubezpieczonym, którzy nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, to 25 lat w przypadku mężczyzny (art. 27 pkt 2). Wiek emerytalny wynika z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.), do którego odsyła art. 32 ust. 4 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Dla mężczyzny jest to 60 lat. Wymagany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych przewidziany w przepisach dotychczasowych, o którym mowa w art. 184 ust. 1, to okres 15 lat, o czym stanowi § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że ubezpieczony J. G. ma ukończone 60 lat, nie jest członkiem OFE, posiada wymagany ponad 25 letni staż pracy liczony na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 01.01.1999 roku.

Oznacza to, iż jedyną przesłanką jaką musiał ubezpieczony udowodnić w przedmiotowej sprawie była praca w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat według stanu na dzień 01.01.1999r.

Zgodnie § 22 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. Nr 237 poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- 1) legitymacja ubezpieczeniowa;
- 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Jeżeli pracownik ubiega się o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty.

Jednak w spornych przypadkach, uwzględnienie okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach następuje po ustaleniu rzeczywistego zakresu obowiązków oraz wykonywania bezpośrednio i stale, w pełnym wymiarze czasu pracy tego zatrudnienia.

Zważyć przy tym należy, że w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom.

Według art. 473 § 1 kpc w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przed sądem przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i z przesłuchania stron.

Ten wyjątek od ogólnych zasad, wynikających z art. 247 KPC, sprawia, że każdy istotny fakt (np. taki, którego ustalenie jest niezbędne do przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury), może być dowodzony wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (vide wyrok Sądu Najwyższego z 4 października 2007 r. I UK 111/07).

W ocenie Sądu jest oczywiste, iż brzmienie zajmowanego stanowiska, jakie widnieje w dokumentach prowadzonych i wystawionych przez pracodawcę nie może mieć rozstrzygającego znaczenia w sprawie. Decyduje rodzaj wykonywanej pracy, co nadto wynika z powołanych wyżej przepisów prawa, w szczególności art. 32 ust. 2 który stanowi, iż dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Rodzaje prac ustala się na podstawie powołanego już wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, który w załączniku A w Działach od I do XIV wymienia rodzaje prac, które są pracą w warunkach szczególnych.

Ponadto należy dodać, iż w myśl § 2 ust. 1 tegoż rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W załączniku A do powyżej określonego rozporządzenia w Dziale VIII pkt 3 wskazano prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gaśnicowych.

W ocenie Sądu ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że praca ubezpieczonego od 1 marca 1977 roku do 30 kwietnia 1981 roku w P. G. R. w M. była pracą w warunkach szczególnych. Ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy świadczył prace na stanowisku kierowcy ciągnika. Fakt ten został potwierdzony zeznaniami świadków S. K. i Z. P.. Świadkowie ci w sposób szczegółowy zeznali o charakterze wykonywanej przez J. G. pracy, podkreślając że w spornym okresie ubezpieczony pracował jako kierowca ciągnika, pracując stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy pracach polowych oraz załadunkowo - rozładunkowych.

Zeznania świadków w tym zakresie jako jasne, rzeczowe, logiczne i spójne Sąd uznał za wiarygodne. Odnosi się to zarówno do rodzaju

i okresów zajmowanych przez ubezpieczonego stanowisk, jak i rodzaju kierowanego przez niego pojazdu i wykonywanych czynności. Świadkowie byli osobami, które miały bezpośredni kontakt z ubezpieczonym w trakcie świadczenia przez niego pracy w przedmiotowym zakładzie pracy, zorientowane zatem były w materii będącej przedmiotem ich zeznań. Niewątpliwie też skoro ubezpieczony w dniu 27.12.1976r. uzyskał prawo jazdy kategorii T, to przy powszechnie znanym braku traktorzystów w tym okresie zasadne jest przyjęcie za zeznaniami świadków, że pracę kierowcy ciągnika rozpoczął 1.03.1977r.

Podkreślić należy, że zeznania świadków znajdują potwierdzenie w wystawionym ubezpieczonemu świadectwie pracy - w którym potwierdzono, że ubezpieczony ostatnio podczas zatrudnienia w PGR w M. wykonywał pracę kierowcy ciągnika, zaś fakt, że pracodawca nie wystawił pracownikowi świadectwa pracy w szczególnych warunkach nie może pozbawiać pracownika należnych uprawnień.

Bezsporne jest też to, że przyczyną nieuwzględnienia odwołania w sprawie VU 435/12 było pozostawanie w stosunku pracy (vide k18 akt sprawy VU 435/12 Sądu Okręgowego w Słupsku.

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd ustalił, że praca J. G. w okresie od 1 marca 1977 roku do 30 kwietnia 1981 roku w P. G. R. w M. (4 lata, 2 miesiące) była pracą w warunkach szczególnych albowiem faktycznie świadczył pracę jako kierowca ciągnika, które to stanowisko uwzględnione zostało w wykazie prac wykonywanych w szczególnych warunkach.

Przeto, Sąd zaliczył ubezpieczonemu powyższy okres zatrudnienia (4 lata, 2 miesiące) do okresu pracy w szczególnych warunkach, co przy uwzględnieniu okresu zaliczonego przez organ rentowy powoduje, że okres pracy w warunkach szczególnych wynosi 16 lat 9 miesięcy i 28 i przekracza wymagany wymiar 15 lat.

Zbędne było w tych okolicznościach badanie czy ubezpieczony pracował jeszcze w innych okresach w szczególnych warunkach.

W tym stanie rzeczy z przytoczonych motywów Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu J. G. prawo do emerytury na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2009 roku, Nr.153,poz.1227 ze zm.) od dnia 22 marca 2013 roku czyli od dnia złożenia wniosku o czym orzekł jak w sentencji.

Ustalenie, czy ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie zatrudnienia w P. G. R.w M.wykonywał pracę w warunkach szczególnych wymagało rozważenia, czy czynności przezeń wykonywane były pracą w warunkach szczególnych oraz wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego przez Sąd.

Z tych przyczyn nie można przypisać organowi rentowemu odpowiedzialności za nieprzyznanie świadczenia emerytalnego. Mając na uwadze dyspozycję art. 118 ust. 1 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do emerytury.